

BELEIDSDOMEIN

ONDERWIJS & VORMING

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
www.onderwijs.vlaanderen.be

Aan de heer Ben WEYTS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
		KC-2023-071	Adviezen curriculumdossiers
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Ingrid Vanhoren ingrid.vanhoren@ond.vlaanderen.be		0476 36 49 72	6/12/2023
Hannelore Baeyens hannelore.baeyens@ond.vlaanderen.be		0496 56 46 15	
Katleen Pot katleen.pot@ond.vlaanderen.be		02 5539093	

Advies AHOVOKS over de herwerkte curriculumdossiers voor het secundair onderwijs

De curriculumdossiers voor de 1ste graad, OK2 duaal, de 2de graad en de 3de graad werden op 2 juni 2023 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. AHOVOKS ontving op 27 oktober 2023 herwerkte curriculumdossiers voor bepaalde structuuronderdelen OK2 duaal, 2de graad en 3de graad van het secundair onderwijs. De herindiening van de nog maar recent goedgekeurde curriculumdossiers is het gevolg van recente wijzigingen in de regelgeving waardoor een aantal curriculumdossiers voor de 2de en 3de graad aangepast dienden te worden.

Curriculumdossiers werden door de decreetgever via het kaderdecreet onderwijsdoelen¹ geïntroduceerd om een gemeenschappelijk netoverschrijdend curriculum te creëren dat een meerwaarde zou bieden voor leerlingen in het kader van schoolveranderingen en in het kader van externe kwaliteitscontrole. Curriculumdossiers vormen vanaf 1 september 2023 de basis voor doorlichting door onderwijsinspectie.

¹ Memorie bij het decreet van 26 januari 2018 houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs, wat de onderwijsdoelen betreft.

AHOVOKS stelt vast dat de aanpassingen die aangebracht werden aan de curriculumdossiers beperkt zijn. Ze wijzigen fundamenteel niets aan de manier waarop de curriculumdossiers zijn geconcipieerd. Om die reden heeft AHOVOKS enkel de aanpassingen in de herwerkte curriculumdossiers onderzocht en geadviseerd. AHOVOKS verwijst voor haar algemene bevindingen met betrekking tot de curriculumdossiers naar de bijlage bij haar overkoepelende nota van 20 januari 2023. Deze bijlage is ter informatie opnieuw als bijlage bij deze nota gevoegd.

In de adviezen die nu voorliggen maakt AHOVOKS een onderscheid tussen volgende types van curriculumdossiers:

1. **Onontvankelijke Curriculumdossiers** – 2 curriculumdossiers

De curriculumdossiers Industriële ICT (3de graad dubbele finaliteit, tso) en Datacommunicatie- en Netwerkinstallaties (3de graad arbeidsmarktfinaliteit, bso) zijn niet ontvankelijk. Deze curriculumdossiers werden reeds op 30 augustus 2023 ter advisering en goedkeuring ingediend. Op 27 oktober 2023 heeft de Vlaamse Regering op basis van de adviezen van de 3 adviserende instanties beslist om beide curriculumdossiers af te keuren. Deze curriculumdossiers moeten volgens de beslissing van de Vlaamse Regering herwerkt worden en opnieuw ingediend worden. De eerder technische aanpassingen die nu voorgesteld worden in de curriculumdossiers Industriële ICT en Datacommunicatie- en Netwerkinstallaties moeten meegenomen worden in de versie die inhoudelijk herwerkt moet worden en op uiterlijk 31 december 2023 heringediend moet worden.

2. **Curriculumdossiers met louter technische wijzigingen** – 7 curriculumdossiers

Conform het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende curriculumdossiers en leerplannen in het onderwijs artikel 3/1 moeten curriculumdossiers die een wijziging behoeven uitsluitend omwille van technische aanpassingen enkel ter kennisgeving voorgelegd worden. Deze herwerkte curriculumdossiers moeten niet goedgekeurd worden door de Vlaamse Regering. AHOVOKS maakte voor deze curriculumdossiers dan ook geen advies op.

Het gaat volgens AHOVOKS over volgende curriculumdossiers:

- Creatie en Mode (2de graad dubbele finaliteit, tso, domein Kunst en Creatie)
- Creatie en Mode (2de graad dubbele finaliteit, tso, domein Maatschappij en Welzijn)
- Binnenschrijnwerk en interieur (dual) (3de graad arbeidsmarktfinaliteit, bso)
- Elektrische installaties (dual) (3de graad arbeidsmarktfinaliteit, bso)
- Koetswerk (dual) (3de graad arbeidsmarktfinaliteit, bso)
- Groenaanleg en -beheer (dual) (3de graad arbeidsmarktfinaliteit, bso)

Daarnaast werd in alle curriculumdossiers van de 3de graad dubbele finaliteit bij de logische doorstroommogelijkheden Se-n-Se aangepast naar 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde OK4 en in alle curriculumdossiers van de 3de graad arbeidsmarktfinaliteit bij de logische doorstroommogelijkheden Se-n-Se aangepast naar 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde OK3.

Deze technische aanpassing werd echter in het curriculumdossier Groenaanleg en -beheer (dual) (3de graad arbeidsmarktfinaliteit) vergeten,

3. Curriculumdossiers met louter wijzigingen in de concordantietabel tussen de competenties van de beroepskwalificatie(s) enerzijds en de doelen die leiden tot één of meer erkende beroepskwalificaties en de sleutelcompetenties anderzijds – 56 curriculumdossiers

De aanpassingen in de concordantietabellen zijn hoofdzakelijk aanpassingen met betrekking tot concordanties met de sleutelcompetenties 6, 13 en 15 omwille van de goedkeuring en inwerkingtreding van nieuwe (specifieke) eindtermen (decreet van 14/07/2023) en omwille van consistentie over de curriculumdossiers heen. Hoewel de meerwaarde en de hanteerbaarheid van de concordantietabellen zoals opgesteld een fundamenteel knelpunt blijven voor AHOVOKS, is AHOVOKS van oordeel dat de aanpassingen in globo de consistentie van de concordantietabellen over de verschillende curriculumdossiers verbeteren. Hier en daar zijn er wel nog enkele schoonheidsfoutjes en vergetelheden op te merken.

AHOVOKS stelde één advies op voor alle herwerkte curriculumdossiers met aanpassingen in de concordantietabel. Als bijlage bij dit advies zijn vijf tabellen opgenomen met een overzicht van de aanpassingen en de consistentie ervan: 1) OK2 dual, 2) tweede graad arbeidsmarktfinaliteit, 3) tweede graad dubbele finaliteit, 4) derde graad arbeidsmarktfinaliteit, 5) derde graad dubbele finaliteit. Vergetelheden en schoonheidsfouten werden aangeduid in oranje. Wanneer in de kolommen 'concordantie 2024 SC6', 'concordantie 2024 SC 13' en 'concordantie 2024 SC15' een 'X' staat in plaats van een 'ja' of 'nee', gaat het om een bestaand curriculumdossier dat niet herwerkt werd, maar waar de concordantie logischerwijze aangepast zou moeten worden. Daarnaast merken we op om een beperkt aantal specifieke concordanties naast consistentie ook vanuit inhoudelijke overwegingen te (her)bekijken.

4. Curriculumdossiers met inhoudelijke wijzigingen – 50 curriculumdossiers

Voor deze curriculumdossiers werd per curriculumdossier een individueel advies opgemaakt.

a. Beperkte inhoudelijke wijzigingen – 4 curriculumdossiers

De wijzigingen betreffen beperkte aanvullingen aan de doelen die leiden tot één of meerdere beroepskwalificaties of schrapping van een kenniselement.

- b. **Inhoudelijke wijzigingen m.b.t. de opname differentiële doelen** – 5 curriculumdossiers
In het protocolakkoord voor de cesuurdoelen voor de 2de en 3de graad dubbele finaliteit en doorstroomfinaliteit zijn ook differentiële doelen 'gevorderde wiskunde' opgenomen voor vijf studierichtingen 'Economie', 'Grieks-Latijn', 'Latijn', 'Natuurwetenschappen' en 'Technologische wetenschappen'. De curriculumdossiers voor deze vijf studierichtingen werden hieraan aangepast. Niettegenstaande het gegeven voorwaardelijke positieve advies, stelt AHOVOKS zich vragen bij de juridische grond en afdwingbaarheid van de duidende tekst opgenomen bij de differentiële doelen in het protocolakkoord en overgenomen in de curriculumdossiers.
- c. **Inhoudelijke wijzigingen m.b.t. de rubriek dual** – 41 curriculumdossiers
Conform de geldende regelgeving moet de inhoud van aanloopstructuuronderdelen afgestemd worden op de beroepskwalificatie(s) of deelkwalificatie(s) zoals vastgelegd in de samenstelling van de structuuronderdelen. AHOVOKS stelt in de 36 herwerkte curriculumdossiers OK2 dual echter vast dat de samenstelling niet strookt met de regelgeving en/of de opname van de beroepsgerichte competenties als invulling van de aanloopstructuuronderdelen niet in orde is.
In één curriculumdossier werd de duale leerweg opgenomen conform de uitbreiding naar dual vanaf 1 september 2024.
AHOVOKS doet in deze individuele adviezen een voorstel van aanpassing hoe tegemoet gekomen kan worden aan de opgemerkte knelpunten.
Daarnaast is in vier curriculumdossiers voor de 3de graad dubbele finaliteit de werkplekcomponent aangepast. We merken op dat door deze aanpassing de range van het aandeel werkplekcomponent tussen de aanbieders sterk kan variëren. Bovendien stelt AHOVOKS bij een sterke reductie van het gemiddeld aandeel werkplekcomponent zich de vraag of nog echt van dual gesproken kan worden.

In de adviezen per (cluster van) curriculumdossier(s) worden de vaststellingen concreet gemaakt.

In een overzichtstabel, die als bijlage bij deze nota wordt gevoegd, wordt per herwerkt curriculumdossier aangegeven tot welk van de 4 types van advies, zoals bovenstaand beschreven, het curriculumdossier

behoort (zie kolom K), welke aanpassingen werden aangebracht (zie kolom E t.e.m. J) alsook een overzicht van de vergetelheden en schoonheidsfouten (zie kolom M).

Peter Parmentier
Administrateur-generaal
Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs
Kwalificatie & Studietoelagen